

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., dnia 23 listopada 2020 r.

Władysław Dajczak

NK-II.431.1.8.2020.MWoł

Pan

Zbigniew Szumski

Starosta Powiatu Świebodzińskiego

**Wystąpienie pokontrolne
z kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym w Starostwie Powiatowym
w Świebodzinie**

Na podstawie art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2019 r. poz. 1464), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224), art. 8 ust.1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U z 2019 r. poz. 294) oraz na podstawie imiennych upoważnień nr 50/1-2/2020 z dnia 21 maja 2020 r. zespół kontrolny Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w składzie:

- Małgorzata Wołejko – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Nadzoru i Kontroli – przewodnicząca zespołu,
- Izabela Okonek – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Nadzoru i Kontroli – członek zespołu – przeprowadził, w okresie od 25 maja do 31 sierpnia 2020 r. w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie ul. Kolejowej 2, kontrolę problemową w trybie zwykłym.

Przedmiotem kontroli była prawidłowość realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, zwanej dalej ustawą.

Kontrolą objęto realizację zadań ww. ustawy w 2019 r. i w 2020 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Projekt wystąpienia pokontrolnego otrzymał Pan w dniu 16 października 2020 r., do którego nie zostały wniesione zastrzeżenia. W związku z powyższym na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

Zakres działalności

Kontrola obejmowała swym zakresem przygotowanie organizacyjne powiatu do wykonania zadania, a także zgodność lokali, w których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej z przepisami prawa oraz realizację obowiązków informacyjnych i dokumentowanie udzielanych porad prawnych.

Zakres odpowiedzialności

Funkcję Starosty Świebodzińskiego w okresie objętym kontrolą pełnił Pan Zbigniew Szumski. Organizację starostwa określa regulamin organizacyjny ustalony Uchwałą Nr 16/2019 Zarządu Powiatu Świebodzińskiego z dnia 14 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Świebodzinie. Zadania z zakresu organizowania nieodpłatnej pomocy prawnej przypisane są do Wydziału Organizacyjnego – zgodnie z § 18 pkt 5f ww. Regulaminu. Pracownikami odpowiedzialnymi za wykonywanie ww. zadań były: pani Joanna Rybczyńska – aktualnie Zastępca Naczelnika Wydziału Organizacyjnego oraz pani Dorota Wieczorek – Podinspektor w Wydziale Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Świebodzinie.

Ocena kontrolowanej działalności

Wykonywanie zadań w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa oraz edukacji prawnej oceniono pozytywnie.

Ustalenia z kontroli

1. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego znajdują się 2 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, co odpowiada mnożnikowi zawartemu w art. 20 ust. 4 ustawy:

- punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, obsługiwany przez Okręgową Izbę Radców Prawnych i Okręgową Radę Adwokacką w Zielonej Górze, który znajduje się w dwóch lokalizacjach:

- w budynku Starostwa przy ul. Piłsudskiego 18. (poniedziałek – czwartek w godz. 8.00 – 12.00),

- w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zbąszynku przy ul. Długiej 1. (piątek w godz. 8.00 -12.00),

- punkt udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji obsługiwany przez organizację pozarządową: Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej „CIVIS SUM” z siedzibą w Zielonej Górze. Mający siedzibę w Świebodzinie przy ul. Piłsudskiego 18 (poniedziałek – piątek w godz. 12.00 – 16.00).

Nieodpłatna pomoc prawna lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się w każdym z punktów w wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, co jest zgodne z zapisami art. 8 ust. 3 ustawy.

W okresie objętym kontrolą w punktach udzielono 358 porad w 2019 r. (pomoc prawna – 324, poradnictwo obywatelskie -34) oraz w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2020 r. 119 porad (pomoc prawna -105, poradnictwo obywatelskie – 14).

2. Zawarcie porozumienia z gminą

Zgodnie z art. 9 ust. 1. ustawy powiat, realizując zadanie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy, może zawierać porozumienia z gminami na obszarze powiatu. Powiat Świebodziński w 2018 r. oraz w 2019 r. zawarł porozumienia z Gminą Zbąszynek. Przedmiotowe porozumienia zawierają:

- wykaz planowanych dyżurów na terenie gminy zawierający:
 - dni, godziny, w których planuje się dyżury,
 - informację, czy dyżur przeznaczony będzie na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej czy świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
 - informację o rodzaju podmiotu udzielającego nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącego nieodpłatne poradnictwo obywatelskie podczas dyżurów,
 - adres lokalu, w którym planuje się dyżury;
- zasady współpracy w zakresie zapewnienia warunków lokalowych i urządzeń technicznych podmiotom udzielającym nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącym nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Zgodnie z porozumieniami z Gminą Zbąszynek zawartymi 26 listopada 2018 r. oraz 25 listopada 2019 r. punkt nieodpłatnej pomocy prawnej będzie obsługiwany 1 dzień w tygodniu, w piątek w godz. 8.00 – 12.00.

3. Zawarcie porozumień z okręgowymi radami adwokackimi oraz radami okręgowych izb radców prawnych

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy Powiat Świebodziński w kontrolowanym okresie zawarł 2 porozumienia trójstronne w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu Świebodzińskiego, zawarte 28 listopada 2018 r. oraz 28 listopada 2019 r., z:

- Okręgową Radą Adwokacką w Zielonej Górze,
- Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Zielonej Górze.

Przedmiotowe porozumienia zawierają wszystkie elementy, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy.

Starostwo Świebodzińskie pismem z dnia 12 grudnia 2018 r. oraz z dnia 8 stycznia 2020 r. poinformowało Wojewodę o zawarciu ww. porozumienia, co jest zgodne z art. 10 ust. 3 ustawy.

Starosta co najmniej raz w miesiącu powinien przekazywać samorządom prawniczym opinie z części B kart pomocy osób uprawnionych o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej, które mogłyby mieć wpływ na sposób wykonania przez właściwą okręgową radę adwokacką lub właściwą radę okręgowej izby radców prawnych zobowiązania, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Ponadto Starosta powinien co najmniej raz w miesiącu przekazywać właściwej organizacji pozarządowej zawarte w części B kart pomocy opinie osób uprawnionych o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym poradnictwie obywatelskim, które mogą mieć wpływ na sposób realizacji przez organizację standardów obsługi oraz sprawowanie wewnętrznego systemu kontroli jakości nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego z uwzględnieniem treści dokumentu dołączonego do wniosku o wpis na listę, o którym mowa w art. 11d ust. 8 pkt 4 ustawy.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi podczas kontroli przez Panią Joannę Rybczyńską aktualnie starosta wykonuje ten obowiązek za pomocą systemu informatycznego do obsługi NPP – NPO, gdzie takie opinie są wprowadzane i do którego dostęp mają samorzady prawnicze i organizacja pozarządowa. Jednakże wcześniej nie były one przekazywane. Zaznaczyć jednak należy, że do tej pory osoby wyrażające swoją opinię były usatysfakcjonowane z udzielanych porad.

4. Zawarcie umów z adwokatami i radcami prawnymi

Powiat Świebodziński zawarł z adwokatami i radcami prawnymi umowy zlecenia na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej:

- dnia 14 grudnia 2018 r. – 5 umów na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.,

- dnia 31 maja 2019 r. – 1 umowa na okres od 1 czerwca do 31 grudnia 2019 r.,
- dnia 20 grudnia 2019 r. – 5 umów na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.,
- dnia 10 stycznia 2020 r. – 1 umowa na okres od 10 stycznia do 31 grudnia 2020 r.

Zawarte umowy posiadają elementy wymagane art. 6 ust 2 ustawy.

W ww. umowach nie określono specjalizacji nieodpłatnej pomocy prawnej podczas poszczególnych dyżurów.

5. Wylonięcie organizacji pozarządowej do prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej

Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy Powiat Świebodziński powierzył w 2019 r. i w 2020 r. prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego organizacji pozarządowej. Wylonięcie organizacji było prowadzone w formie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020, poz. 1057) zwanej dalej udppw.

a) Konkurs ofert w 2018 r.

W dniu 13 listopada 2018 r. Zarząd Powiatu Świebodzińskiego podjął Uchwałę Nr 467/2018 w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej w 2019 r. Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy do udziału w pracach Komisji Konkursowej można zaprosić dodatkowo przedstawiciela Wojewody. Przedstawiciel Wojewody nie został zaproszony do udziału w ww. pracach.

Ogłoszenie o konkursie podano do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń w Starostwie, opublikowanie na stronie internetowej Starostwa oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co było zgodne z art. 13 pkt 3 udppw.

W ogłoszeniu zawarto informację, iż zadanie polegać będzie na prowadzeniu w Świebodziźnie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2019 r. oraz w ramach umowy organizacji pozarządowej powierzone zostanie jednocześnie zadanie z zakresu edukacji prawnej, do czego zobowiązuje zapis art. 11 ust. 7 ustawy.

Ponadto stosownie do art. 11 ust. 6b ustawy w ogłoszeniu zamieszczono informację o możliwości dołączenia przez organizację pozarządową w składanej ofercie, porozumień o wolontariacie zawartych z osobami, które będą wykonywały świadczenia w ramach prowadzonego punktu, w tym służyły asystą osobom, mającym trudności w samodzielnej

realizacji porady, w szczególności z powodu niepełnosprawności podeszłego wieku albo innych okoliczności życiowych. Składanie ofert wyznaczono do dnia 4 grudnia 2018 r.

Uchwałą Nr 1/2018 Zarządu Powiatu Świebodzińskiego z dnia 26 listopada 2018 r. powołano Komisję Konkursową opiniującą oferty realizacji zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2019 roku. W skład Komisji powołano 3 osoby. W dniu 7 grudnia 2018 r. odbyło się posiedzenie Komisji, która dokonała analizy formalnej i merytorycznej złożonych ofert.

Do konkursu przystąpiły organizacje pozarządowe:

- Fundacja HONESTE VIVERE z Warszawy,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „WSPARCIE, INFORMACJA, ROZWÓJ” z Góry,
- Stowarzyszenie WSPARCIA OBYWATELSKIEGO z Krakowa,
- Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej „CIVIS SUM” z Zielonej Góry.
- Fundacja TOGATUS PRO BONO z Olsztyna, która w ocenie Komisji nie spełniała

wymogów formalnych.

Komisja Konkursowa oceniła, iż oferta Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” oraz Stowarzyszenia Wsparcia Obywatelskiego nie przedstawiły w pełni planu rzeczowo-finansowego. Komisja Konkursowa dokonała oceny ofert oraz przedstawiła Zarządowi Powiatu Świebodzińskiego najkorzystniejszą wg niej ofertę tj. ofertę Fundacji HONESTE VIVERE z Warszawy. Zarząd Powiatu Świebodzińskiego na posiedzeniu w dniu 10 grudnia 2018 r. przyznał dotację na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2019 r. Stowarzyszeniu Wspierania Aktywności Obywatelskiej „CIVIS SUM” z Zielonej Góry.

Wyniki otwartego konkursu ofert ogłoszono na stronie internetowej Starostwa Świebodzińskiego, w BIP Starostwa oraz w siedzibie organu, co jest zgodne z art. 15 ust. 2j udppw.

W ogłoszeniu o wynikach konkursu wskazano nazwę oferenta, nazwę zadania publicznego oraz wysokość przyznanych środków publicznych, co jest zgodne z art. 15 ust. 2h udppw. Dnia 14 grudnia 2018 r. została zawarta umowa nr ORG.526.39.2018 pomiędzy Powiatem Świebodzińskim a Stowarzyszeniem Wspierania Aktywności Obywatelskiej „CIVIS SUM” w Zielonej Górze na realizację zadania publicznego pod tytułem „Prowadzenie punktu

nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej w powiecie świebodzińskim w 2019 r.”.

b) Konkurs ofert w 2019 r.

W dniu 28 października 2019 r. Zarząd Powiatu Świebodzińskiego podjął Uchwałę Nr 126/2019 w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w Powiecie Świebodzińskim w 2020 r.

Stosownie do zapisu art. 11 ust. 6b ustawy w ogłoszeniu zamieszczono informację o możliwości dołączenia przez organizację pozarządową w składanej ofercie, porozumień o wolontariacie zawartych z osobami, które będą wykonywały świadczenia w ramach prowadzonego punktu, w tym służyły asystą osobom, mającym trudności w samodzielnej realizacji porady, w szczególności z powodu niepełnosprawności, podeszłego wieku albo innych okoliczności życiowych. Składanie ofert wyznaczono do dnia 19 listopada 2019 r.

Stwierdzono działanie zgodne z prawem w zakresie ogłoszenia konkursu. Ukazało się ono na okres nie krótszy niż 21 dni w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Świebodzińsku, na stronie internetowej Starostwa oraz na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa.

W ogłoszeniu zawarto informację, iż zadanie polegać będzie na prowadzeniu w Świebodzińsku punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.

Uchwałą Nr 135/2019 Zarządu Powiatu Świebodzińskiego z dnia 18 listopada 2019 r. powołał Komisję Konkursową opiniującą oferty realizacji ww. zadania publicznego w 2020 r. W skład Komisji powołano 3 osoby. Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy do udziału w pracach Komisji Konkursowej można zaprosić dodatkowo przedstawiciela Wojewody. Przedstawiciel wojewody nie został zaproszony do ww. prac.

W dniu 21 listopada 2019 r. odbyło się posiedzenie Komisji, która dokonała analizy formalnej i merytorycznej złożonych ofert.

Do konkursu przystąpiły 4 organizacje pozarządowe:

- Fundacja „GOŁĘBIE SERCE” z Rzeszowa,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” z Góry,
- Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej CIVIS SUM z Zielonej Góry,
- Fundacja Togatus PRO BONO z Olsztyna.

Na podstawie Karty oceny formalnej komisja konkursowa stwierdziła, iż oferta Fundacji „GOŁĘBIE SERCE” nie zawierała dokumentów potwierdzających nieprzerwane wykonywanie zadania od co najmniej listopada 2017 r. do dnia złożenia oferty oraz rekomendacji/referencji. Na podstawie Kart oceny merytorycznej oferty najwyżej oceniono ofertę Stowarzyszenia Wspierania Aktywności Obywatelskiej „CIVIS SUM” z Zielonej Góry. W dniu 25 listopada 2019 r. Zarząd Powiatu Świebodzińskiego podjął Uchwałę Nr 136/2019 w sprawie wyników otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2020 r.

W ogłoszeniu o wynikach konkursu wskazano oferenta, nazwę zadania publicznego oraz wysokość przyznanych środków publicznych, zgodnie z art. 15 ust. 2h uodppw.

Dnia 27 listopada 2019 r. została zawarta umowa Nr ORG.526.37.2019 na „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej w powiecie świebodzińskim w 2020 r.” pomiędzy Powiatem Świebodzińskim a Stowarzyszeniem Wspierania Aktywności Obywatelskiej „CIVIS SUM” z Zielonej Góry.

6. Spełnienie wymogów dotyczących lokali, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej

Starosta Świebodziński w związku z realizacją zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy, określił 2 punkty zlokalizowane w:

- 1) Starostwie Powiatowym w Świebodzińsku przy ul. Piłsudskiego oraz Ośrodku Pomocy Społecznej w Zbąszynku przy ul. Długiej 1.
- 2) Starostwie Powiatowym w Świebodzińsku przy ul. Piłsudskiego.

Ze względu na panującą w okresie kontroli epidemię COVID-19 a co za tym idzie znaczne ograniczenia w bezpośrednich kontaktach z jednostką kontrolowaną – zespół kontrolny nie dokonywał osobiście oględzin lokali, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc, świadczone poradnictwo obywatelskie i mediacja. W celu sprawdzenia spełniania przez ww. lokal, wymogów wynikających z Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz.U. z 2018 poz. 2492), zwanego dalej rozporządzeniem, oceny dokonano na podstawie otrzymanych zdjęć.

Zgodnie z § 5 ust. 3 ww. rozporządzenia punkty nieodpłatnej pomocy prawnej były oznakowane w sposób widoczny z zewnątrz budynku, w którym znajduje się lokal oraz wewnątrz w sposób umożliwiający łatwe odnalezienie punktu. W oznaczeniu określono, że jest w nim udzielana nieodpłatna pomoc oraz wskazano dni i godziny dyżurów, a także dane kontaktowe potrzebne do zgłoszenia wizyt, o których mowa w art. 8 ust. 5 ustawy.

Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia we wszystkich punktach wyodrębniono pomieszczenie przeznaczone do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego umożliwiające zachowanie dyskrecji przy uzyskiwaniu pomocy przez osoby uprawnione.

Każdy lokal wyposażono w stół i miejsca siedzące. Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w lokalach zapewniono dostęp do instalacji energetycznej, telekomunikacyjnej, dostęp do internetu oraz komputer z dostępem do oprogramowania do edycji tekstów, oprogramowania umożliwiającego przesyłanie, odbieranie danych i porozumiewanie się na odległość środkami komunikacji elektronicznej, komputerowego systemu informacji prawnej wraz z bazą aktów prawnych, w tym przepisów prawa powszechnie obowiązującego, orzecznictwa i materiałów pomocniczych, z dostępem do bazy aktów prawa miejscowego obowiązującego na obszarze danego powiatu i powiatów ościennych, w tym gmin wchodzących w skład danego powiatu, a także dostęp do drukarki, urządzenia pozwalającego na przenoszenie dokumentacji w postaci elektronicznej oraz do materiałów biurowych. W lokalach zapewniono bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom upoważnionym.

W miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego udostępniono:

- 1) informacje o zasadach i zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz osobach uprawnionych do ich otrzymania – na tablicy ogłoszeń przy punkcie udzielania porad,
- 2) listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, o której mowa w ustawie, zawierającą również informacje o tematycznych infoliniach oraz innych formach poradnictwa świadczonego za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, a także wskazanie punktów usytuowanych w lokalach z dogodnym dostępem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich – jak wyżej,
- 3) karty informacyjne poradnictwa dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej mediacji, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,

- 4) karty informacyjne poradnictwa innego typu niż wymienione w pkt 3, dostępnego dla mieszkańców powiatu – na tablicy ogłoszeń,
- 5) zamkniętą, nieprzezroczystą i oznakowaną urnę, w której osoba uprawniona osobiście umieszcza wypełnioną część B karty pomocy,
- 6) informację o możliwości przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim.

Wyjaśnień dotyczących przystosowania lokali, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna do potrzeb osób niepełnosprawnych udzieliła Pani Joanna Rybczyńska: „Lokal, w którym świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna usytuowany jest na I piętrze budynku Starostwa Powiatowego w Świebodzinie. Jednakże w przypadku, gdy z pomocy chce skorzystać osoba, która ma problemy z poruszaniem się bądź porusza się na wózku inwalidzkim wówczas porada udzielana jest w biurze Punktu Informacyjnego dla Osób Niepełnosprawnych (na parterze budynku, do którego prowadzą drzwi o szerokości 90 cm). Wówczas prawnik (z laptopem) schodzi piętro niżej i udziela porady. Osoby pracujące w Punkcie Informacyjnym dla Osób Niepełnosprawnych na czas udzielanej porady opuszczają swoje biuro. Zaznaczyć należy, że w kontrolowanym okresie kilkakrotnie udzielano nieodpłatnych porad prawnych w taki właśnie sposób”.

Zgodnie z art. 8a ust.1 ustawy Starosta sporządza i aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, dostępnego dla mieszkańców powiatu. Listę tą udostępniono na stronach internetowych urzędu starostwa powiatowego i urzędów gmin na obszarze powiatu, oraz w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie powiatu. Nie udostępniono ww. listy w lokalnych środkach masowego przekazu (co najmniej raz w roku) co jest niezgodne z art. 8a ust. 4 pkt 2 ustawy. Wyjaśnień w tej sprawie udzieliła Pani Joanna Rybczyńska: „W kontrowanym okresie nie publikowano listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa w lokalnych środkach masowego przekazu. Lista była i jest zamieszczona na stronie internetowej Powiatu Świebodzińskiego, na stronie BIP oraz w lokalnym portalu edukacji prawnej, które prowadzi Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej CIVIS SUM z Zielonej Góry. Dodatkowo listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa zamieszczono na tablicy informacyjnej Starostwa Powiatowego w Świebodzinie oraz na drzwiach biura, gdzie świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna. Ponadto w 2019 r. i 2020 r. listę przesłano do wszystkich gmin z terenu Powiatu Świebodzińskiego celem jej rozpropagowania wśród mieszkańców”.

7. Edukacja prawna

Zgodnie z art. 3b ustawy edukacja prawna obejmuje działania edukacyjne zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące w szczególności upowszechniania wiedzy o:

- 1) prawach i obowiązkach obywatelskich;
- 2) działalności krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej;
- 3) mediacji oraz sposobach polubownego rozwiązywania sporów;
- 4) możliwościach udziału obywateli w konsultacjach publicznych oraz procesie stanowienia prawa;
- 5) dostępie do nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Zadania z zakresu edukacji prawnej mogą być realizowane w formach, które w szczególności polegają na opracowaniu informatorów i poradników, prowadzeniu otwartych wykładów i warsztatów oraz rozpowszechnianiu informacji za pośrednictwem środków masowego przekazu i innych zwyczajowo przyjętych form komunikacji, w tym prowadzeniu kampanii społecznych. Zadania z zakresu edukacji prawnej wykonywane były na terenie Powiatu Świebodzińskiego poprzez:

1) realizację kampanii społecznej pn. „TWOJE PRAWO” promującej i informującej o funkcjonowaniu na terenie powiatu systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego, a w jej ramach:

- opracowanie i nagranie spotu radiowego promującego prowadzone przez Stowarzyszenie punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa o długości 30 sekund,
- emisje spotu radiowego promującego prowadzone przez Stowarzyszenie punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa na antenie lokalnej rozgłośni Polskiego Radia – „Radia Zachód” (25 emisji w kwietniu 2019 r. i 30 emisji na przełomie sierpnia i września 2019 r.)

2) opracowanie projektów materiałów graficznych (plakat, ulotka), wydruk plakatów (100 sztuk i ulotek (1000 sztuk) oraz materiały w wersji elektronicznej – dystrybucja m.in. w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie, Prokuraturze Rejonowej w Świebodzinie, Sądzie Rejonowym w Świebodzinie, Komendzie Powiatowej Policji w Świebodzinie i komisariatach policji na terenie powiatu oraz urzędach na terenie powiatu,

3) promocja punktów poprzez notatki prasowe (materiał skierowany do Telewizji Świebodzin, Gazety Lubuskiej, Gazety Świebodzińskiej, Gazety Tygodniowej, Kwartalnika Zbąszyneckiego), udział w audycjach m.in.: członków zarządu Stowarzyszenia w audycji na

antenie Radia Zachód „Mam prawo” w dniu 27.02.2019 r., udział członka zarządu Stowarzyszenia w audycjach na antenie Radia Eska w dniu 11 września – emisja następowała w kilku częściach w okresie 16.09. – 30.09.2019 r., była kontynuowana do końca roku), podczas audycji w Radiu Zachód „Mam prawo” – emisja w terminach 28.08, 04.09. oraz 29.09.2019 r.

4) wdrożenie pilotażowego programu działań promujących w internecie nieodpłatne poradnictwo przy wsparciu firmy Google, która odbyła się za pośrednictwem systemu reklamowego Google Ads, pozwalającego na wyświetlanie linków sponsorowanych w wynikach wyszukiwania wyszukiwarki Google i na stronach współpracujących w ramach programu Google AdSense w modelu CPC i CPM.

- prowadzenie i aktualizacja lokalnej edycji portalu www.edukacja-prawna.info.pl/powiat-swiebodzinski,

- prelekcje z prawnikiem z zakresu edukacji prawnej: Sąd Rejonowy w Świebodzinie „Mediacje i metody polubownego rozwiązywania sporów” w dniu 16 października 2019 r. oraz Dom Pomocy Społecznej w Glińsku „Ubezpieczenie” w dniu 12 listopada 2019 r.,

- udostępnienie mieszkańcom powiatu bazy zarówno opracowanych już przez Stowarzyszenie, jak i powstałych w 2019 r. poradników z zakresu edukacji prawnej,

- opracowanie poradnika z zakresu edukacji prawnej: „Informator edukacji prawnej 2019 w powiecie świebodzińskim” – Prawo spadkowe. Zasady dziedziczenia. Rozporządzenie majątkiem na wypadek śmierci”,

- dystrybucja na obszarze powiatu informatorów/poradników z zakresu edukacji prawnej,

- organizacja konkursów z wiedzy prawnej tj.: BIEG W PRAWO (podczas spotkań edukacyjnych dla seniorów), LUBUSKI KONKURS WIEDZY (dla uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych, a także uczniów klas 7 i 8 szkoły podstawowej)

- realizacja na terenie powiatu kampanii edukacyjnej „Odbieraj listy polecone”.

8. Działalność kontrolna Starosty

Zgodnie z przepisem art. 11 ust. 8 ustawy starosta kontroluje wykonywanie umowy przez organizację pozarządową na zasadach określonych w udppw. Starosta może dokonywać kontroli i oceny realizacji zadania publicznego zgodnie z art. 17 udppw, w szczególności:

- 1) stopnia realizacji zadania,
- 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania,
- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania,
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

W § 9 umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego nr ORG.526.39.2018 pt.: „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej w powiecie świebodzińskim w 2019 r.” zawartej w dniu 14 grudnia 2018 r. w Świebodzinie – określono zasady kontroli tego zadania. W ramach kontroli osoby upoważnione przez Starostę mogą badać dokumenty i inne nośniki informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości wykonywania zadania publicznego, oraz żądać udzielenia ustnie lub na piśmie informacji dotyczących wykonania zadania publicznego. Analogicznie w § 8 umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego nr ORG.526.37.2019 pt: „ Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej w powiecie świebodzińskim w 2020 r.” określono zasady kontroli zadania publicznego. Kontrolującym przedstawiono 4 notatki z kontroli ww. zadań z dnia: 15 marca 2019 r., 14 maja 2019 r., 26 listopada 2019 r. oraz 30 stycznia 2020 r.

9. Obowiązek sprawozdawczy Starosty wobec Ministra Sprawiedliwości i Wojewody oraz rozliczenie dotacji

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy oraz § 11 ust. 1 rozporządzenia starosta przekazuje co kwartał, za pośrednictwem właściwego wojewody, Ministrowi Sprawiedliwości, zbiorczą informację o wykonaniu zadań, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy, na obszarze powiatu w terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

Starosta Świebodziński przekazał za pośrednictwem platformy ePUAP, Wojewodzie Lubuskiemu zbiorczą informację o wykonaniu zadań w terminach:

- 12 kwietnia 2019 r. ,
- 12 lipca 2019 r.,
- 25 października 2019 r.,
- 20 stycznia 2020 r.,
- 24 kwietnia 2020 r.,
- 17 lipca 2020 r., co jest zgodne z postanowieniami art.12 ust. 1 ustawy.

Zadania polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej realizowanymi przez powiat w porozumieniu z gminami albo samodzielnie i są finansowane z budżetu państwa w części będącej w dyspozycji wojewodów oraz udzielanie dotacji celowej powiatom. Dotacja ta jest przeznaczana w 91 % na wynagrodzenia z tytułu umów, natomiast w przypadku powierzenia prowadzenia punktu

organizacji pozarządowej – na rzecz wyłonionej organizacji pozarządowej, w 6 % - na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno – technicznej zadań, a w 3 % - na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej. Nie wniesiono uwag co do rozdysponowania środków przyznanych w dotacji celowej.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zalecam:

- prowadzenie i aktualizacja Listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa zgodnie wszystkimi z wymaganiami określonymi w art. 8a ustawy,
- informowanie Wojewody o posiedzeniu komisji konkursowej wyłaniającej organizację pozarządową w otwartym konkursie ofert, aby mógł zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy powołać swego przedstawiciela.

W terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, proszę o informację o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak